

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۳ مارچ ۲۰۲۲

یونس نگاه

سرور دانش چه نشر کرده است؟

(ملاسالاری نی، مردمسالاری بسازیم)

سرور دانش قانون ننوخته است، بلکه طرح قانون اساسی را نشر کرده که در سال‌های ۱۳۶۸-۱۳۶۹ همزمان با ایجاد حزب وحدت، از سوی چند نفر ملای افغان مهاجر در ایران نوشته شده بوده است. خواندن آن برای درک ذهنیت حزب وحدت آن زمان کمک می‌کند. خصوصاً سیاستمداران نامدار، وکیلان پارلمان، مسؤولان سابق دولتی و روزنامه‌نگاران به‌جای دشنام‌های کلیشه‌ای به سرور دانش، اول باید نوشته‌اش را بخوانند بعد نظر بدهند. شاید بیشتر شما بعد از خواندن متنی که آقای دانش نشر کرده است، خوشحال شوید و بگوئید چقدر آدم ملا است این جوان‌مرگی؛ بیخی به طالبان خود ما می‌ماند!

از آن قانون کهنه بوی دوران جهاد می‌آید. کلماتی چون شهروند، رسانه، آزادی بیان و امثال آن در آن قانون راه نداشته است. یک دولت فدرالی را پیشنهاد کرده است که اصول اساسی‌اش به جمهوری اسلامی ایران بیشتر شباهت دارد تا جمهوری دموکراتیک. مثلاً در مورد حقوق زنان نوشته است که "دولت از حقوق و مکلفیت‌های زن در برابر خانواده و جامعه حمایت" می‌کند و "تساوی حقوق اسلامی و قانونی زن و مرد را تضمین می‌نماید." این جمله شبیه سخن طالبان است. طالبان نیز مکلفیت‌های خانهداری زنان را حقوق آنان می‌خوانند.

در جای دیگر از نوع مالکیت اوقاف {دارائی و املاک مزارها، دارائی‌های ویژه مدارس و نهادهای مذهبی} حمایت کرده است. یعنی قشر ملا و مولوی را صاحب امتیاز حقوقی و مالکیت ویژه خوانده است، آن طوری که در دوران شاهی و خان‌خانی بوده است و یا آن طوری که در جمهوری اسلامی ایران رایج است.

جای دیگر دولت را موظف به تقویت و گسترش مؤسسات تعاونی اسلامی، خوانده است. مؤسسات تعاونی اسلامی همان‌هایی اند که در ایران اقتصاد کشور را به کون شانه است و یک قشر الیگارکی را که اقتصاد، اردو و سیاست را باهم قبضه کرده‌اند شکل داده است. نام تعاونی‌ها همه پوشش اسلامی و مقدس دارند اما درون‌شان را شما بهتر از من می‌دانید چه جریان دارد.

به‌جای رسانه‌های آزاد از تأسیسات رادیو و تلویزیون سخن گفته شده است که باید در انحصار دولت باشد {شبیبه جمهوری اسلامی ایران}.

مقدمه قانون را با یک آیت جهادی شروع کرده است که در آن آدم‌ها به دو گروه مسلمان و کافر تقسیم می‌شوند. کافران یاران شیطان‌اند و مسلمانان باید با آنان پیکار {جهاد} کنند. در ادامه مقدمه آمده است که احزاب جهادی ملل جهان را از چنگال الحاد نجات داده‌اند. در واقع مقدمه‌اش با بیانه طالبان فرق ندارد و محتوای قانون علی‌رغم یادآوری از دمکراسی، انتخابات، حقوق مساوی و امثال آن بسیار عقب‌مانده و کهنه است. فدرالیزم در آن قانون به معنای تقسیم افغانستان به تیول احزاب جهادی است. هر حزب کلان جهادی باید یک تیول مستقل می‌داشت. البته جنبه قومی و فرهنگی نیز درین تقسیم‌بندی مدنظر گرفته شده است.

فدرالیزم ظرف و شکل حکومت‌داری است. مهم این است که در درون آن چه می‌ریزید. اگر در داخل آن عدالت اقتصادی، آزادی بیان، اشتراک سیاسی، آزادی اندیشه و کار بریزید خوشبختی خواهد آورد، ولی اگر از آن ملاخانه بسازید، تیول جهادی بسازید، همان می‌شود که جنگ‌سالاران می‌خواستند و طالبان در پی ساختن آن اند. به محتوای نظام دقت کنیم، و به شکلش زیاد نیچیم.

تیوکراسی در هیچ شکلش به‌سود مردم نیست، نه امارتی، نه "جمهوری" فدرال، نه خلافت و نه جمهوری متمرکزش. حاکمیت باید از مردم باشد و هیچ کسی حق نداشته باشد به‌بهانه رابطه با عالم غیب یا آسمان، قدرت و ثروت را انحصار کند. نظام باید سکیولار و دمکراتیک باشد چه از نوع فدرال و چه از نوع نافدرال.